

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
भारतीय लोककला अभ्यास, संशोधन व कल्याण केंद्र
आयोजित
विशेष व्याख्यान

यक्ष- यज्ञ

(यक्षगान: परंपरा आणि सद्यस्थिती)

वक्ते: वैभव लोकूर

शुक्रवार, दि. २६ ऑगस्ट, २०१६ दु. ४.३० ते ६.००

स्थळ: नामदेव सभागृह, खेर वाड्मय भवन, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

मानवाचा उत्कर्ष साधण्यासाठी एकत्रितपणे आनंदासाठी तयार केलेल्या, व लोकांनी लोकांसाठी, स्वानंदासाठी निर्माण केलेल्या जानपद कला. संपूर्णपणे निसर्गाशी तादात्म्य साधणाऱ्या ह्या कला. त्यांचा स्वतःचा इतिहास आहे, त्यांची स्वतःची संस्कृती आहे, आणि ह्या घडीला तीच त्यांची परंपरा आहे.

यक्षगान हा असाच एक कर्नाटकाचा लोककला प्रकार. रंग, आकृत्या, शरीर, आवाज, आणि ह्या सर्वांच्या मुळाशी असलेलं तत्त्वज्ञान जे पुन्हा पुन्हा माणसाला स्वतःला शोधायला प्रवृत्त करतं आणि ह्यातूनच तयार होते ती एक दृष्टी आयुष्याला पुन्हा निरखून बघण्याची.

हा इतिहास, ही परंपरा, समजून घेणं सोपं पण तितकच जटील आहे. प्रयोगशीलता हा जरी ह्या कलेचा एक महत्त्वाचा घटक मानला तरीसुद्धा ह्या तालमीतून घडणाऱ्या आणि घडवल्या जाणाऱ्या माणसाची, माणुसकीची जाणीव ह्यातल्या प्रत्येकाला आयुष्यभर पुरून उरते. यक्षगान जरी 'जुनं' असं म्हणलं तरीसुद्धा ही कला आपल्याला आपल्याच आयुष्याला पुन्हा पुन्हा निरखून बघण्याची क्षमता बाळगते. ह्याच जाणिवेचा आणि क्षमतेचा घेतलेला हा एक परामर्ष.

संपर्क

डॉ. प्रवीण भोळे

मानद संचालक, भारतीय लोककला अभ्यास, संशोधन व कल्याण केंद्र,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

praveen@unipune.ac.in